

بسم الله الرحمن الرحيم

سوالات نمازی برای برنامه ایستگاه نیایش با مخاطب نوجوان

فلسفه و چرایی نماز

۱. کجای قرآن نوشته نماز واجب است؟ با وجود اهمیت بالای نماز چرا خداوند در قرآن شیوه نمازخواندن را توضیح نداده است؟
۲. چرا جزئیات نماز در قرآن کریم ذکر نشده است؟
۳. چرا خدا گفته که شما نماز رو برای خودتون می خونید ولی بهش آن قدر اهمیت داده که اگر نخونیم مجازاتمون می کنه؟ مگر نه اینکه باارزش ترین اعمال خدمت به مردم است! پس اگه کسی به دیگران خدمت بکنه مثل اونایی که با اختراعات خودشون به مردم خدمت می کنند دیگه چه نیازی به نماز دارند؟! آیا این خدمات جای نماز رو پر نمی کنه؟
۴. انسان نباید کورکورانه نماز بخواند و این تقلید کورکورانه باعث می شود که سوالات زیادی در ذهن ما بوجود آید، بلکه ابتدا باید خدا را بشناسیم (و او را حس کنیم) بعد هر زمان که این شناخت را پیدا کردیم، نماز بخوانیم؟
۵. اگر کسی مسلمان باشد و نماز نخواند و به جای نماز ظاهری، قلب پاک داشته باشد، بهتر نیست؟! یعنی «مهم اینکه انسان ذاتش پاک باشه و دل پاک داشته باشه»!! چون خیلی از مسلمانان که نماز می خوانند، مشکل دارند و قلبشان پاک نیست.
۶. از آنجایی که انسان باید از نعمت های خداوند تشکر کند، چرا حتما باید برای تشکر از خدا نماز بخوانیم؟ در حالی که می توانیم حتی موقع خواب در حالی که در رختخواب خود دراز کشیده ایم به صورت زبانی از خدا تشکر کنیم و لازم نیست حتما نماز بخوانیم. یا حتی صدقه می دهیم و کارهای خوب انجام می دهیم؛ چه نیازی هست نماز بخوانیم؟
۷. آیا درسته که ما در مورد فلسفه احکام و سایر عبادات کنجکاوی و پرسش کنیم؟ اصولاً برای درک اسرار و فلسفه نماز چه کار باید کرد؟
۸. خداوند چه احتیاجی به نماز ما دارد؟ اگر احتیاج دارد که خدا نیست و اگر احتیاج ندارد من هم احتیاج و نیاز ندارم و نمی خوانم.
۹. چه کار کنم از نمازی که می خوانم لذت ببرم؟ چرا هر کار می کنم از نماز لذت نمی برم و حس می کنم فقط دارم یه سری کلمات ادا می کنم اونم از سر وظیفه؟ و آیا اصولاً فلسفه نماز لذت بردن از آن است؟
۱۰. چرا باید نماز بخوانیم؟

۱۱. وقتی به بعضی از مردم می‌گوییم چرا نماز نمی‌خوانی؟ می‌گوید: «من به خدا ایمان داشته و او را قبول دارم، پس چه نیازی به خواندن نماز هست!» جواب این افراد چیست؟

احکام نماز

۱. مگر نه اینکه خداوند در همه جا حاضر است پس چرا نماز به سمت کعبه خوانده می‌شود؟ آیا نماز خواندن به سوی کعبه نوعی بت پرستی نیست؟ توضیح دهید.
۲. چرا حتماً باید نماز را به زبان عربی بخوانیم؟ چه اشکالی دارد من با دوست خود به زبان فارسی یا هر زبانی که می‌خواهم سخن بگویم؟ آیا در این صورت اثرگذارتر نخواهد بود؟! چون بهتر می‌دانیم چه می‌گوییم؟
۳. گاهی مجلس عزاداری طول می‌کشد و نماز صبح اول وقت خوانده نمی‌شود یا قضا می‌شود. آیا این عزاداری قبول است؟
۴. چرا به جز غسل جنابت، از دیگر غسل‌ها (مستحب و واجب) نمی‌توان بدون گرفتن وضو نماز خواند؟
۵. وجود سلام در نماز چه فلسفه‌ای دارد و چرا به جای اینکه در اول نماز گفته شود در آخر نماز گفته می‌شود؟ مخاطب سه سلام آخر نماز چه کسانی می‌باشند؟
۶. اگر در نماز با خدا حرف می‌زنیم، چرا در سلام نماز، گفته می‌شود «السلام علیک ایها النبی...»؟
۷. چرا با وجود امکانات رفاهی کنونی جهت حمل و نقل - مثل هواپیما که مسافر هنگام سفر هیچ سختی را متحمل نمی‌شود - باز هم باید نماز را شکسته خواند؟
۸. بعضی وقت‌ها که نماز می‌خوانم به قول معروف دلچسب نیست، آیا می‌توان یک نماز را به خاطر دلچسب نبودن دوباره خواند؟
۹. چرا در نماز جماعت مأموم حمد و سوره را قرائت نمی‌کند؟

۱۰. آیا تلفظ صحیح حروف عربی در نماز واجب است؟ اگر به فارسی تلفظ کنیم نماز باطل می‌شود یا مقبول خداوند نیست؟ چرا؟
۱۱. فلسفه حجاب کامل در نماز چیست؟ خدا که با همه محرم است، پس چرا در تاریکی و تنهایی که هیچ نامحرمی هم وجود ندارد، بانوان باید با پوشش کامل نماز بخوانند؟
۱۲. فلسفه آهسته خواندن قرائت در نماز ظهر و عصر و بلند خواندن آن در نماز مغرب و عشا چیست؟ و چرا در مورد بانوان بلند خواندن نماز واجب نیست، حتی اگر نامحرم هم نباشد؟
۱۳. چرا در نماز باید مردها جلوتر از زن‌ها بایستند، چرا همیشه زن‌ها را تحقیر می‌کنند و مردها را مهم‌تر می‌دانند؟
۱۴. چرا نمازهایمان باید در پنج نوبت را بخوانیم؟ چرا تعداد رکعات نماز در هر نوبت با هم تفاوت دارند؟
۱۵. چرا در پنج نوبت شبانه روز، فقط ۱۷ رکعت نماز واجب شده نه کمتر و نه بیشتر؟
۱۶. فلسفه وضو چیست؟ چرا وضو به این شکل است؟ چرا انسان بعد از استحمام و تمیز شدن بدن باز هم باید برای نماز وضو بگیرد؟
۱۷. چرا خداوند متعال در وضو شستن سر و پا را مانند شستن دست و صورت واجب نکرده؟ مگر کشیدن مقداری اندک رطوبت دست به سر و پا چه تأثیری در طهارت دارد؟
۱۸. چرا در وضو مردان باید از پشت آرنج آب بریزند ولی خانم‌ها باید از جلوی آرنج جایی که دست تا می‌شود، اینکار را انجام دهند؟
۱۹. فلسفه اینکه در هنگام بروز زلزله، خورشید گرفتگی و ماه گرفتگی و ... باید نماز آیات بخوانیم چیست؟ سؤال آن است که در موقعی مانند زلزله اگر خسارتی بار نیامده باشد اضطراب و ترس از زلزله مجدد است و اگر خرابی رخ داده باشد نیاز است که انسان در آن شرایط حساس به کمک و امداد آسیب دیدگان بپردازد و چه بسا در آن فاصله ۱۰ - ۱۵ دقیقه‌ای که صرف نماز آیات می‌شود بتواند جان عده‌ای را نجات دهد. حتی در پدیده خورشید گرفتگی هم که به ندرت پیش می‌آید. آیا عاقلانه است انسان تماشای این پدیده را رها کرده و به نماز آیات بپردازد، نمازی که بعداً هم می‌توان خواند اما پدیده زیبایی گرفتن خورشید ممکن است به ندرت پیش آید؟
۲۰. مسأله خرید نماز و روزه میت از طرف بازماندگان در کجا (قرآن، حدیث، رساله و ...) آمده؟ و اینکه چرا باید بین کسی که در این دنیا نمازش را در اول وقت خوانده و روزه‌اش را گرفته و کسی که این کار را نکرده و حتی نمازش را نخوانده و بعد از مرگش پول می‌دهند و برایش نماز و روزه می‌خرند که نماز و روزه‌اش ادا شود، فرقی نباشد؟ آیا آن دنیا را هم پولدارها با خرید نماز و روزه به دست می‌آورند و از زیر بار گناه در می‌آیند؟
۲۱. لوازم آرایشی که مانع از وضو و خواندن نماز را چه کنیم؟

آثار نماز

۱. اگر نماز خواندن در رفع بلاها موثر است؟ پس چرا اروپایی‌ها وضعشان خیلی بهتر از ماست؟!

۲. اثرات دنیوی و اخروی نماز اول وقت چیست؟ اگر بدانم به نماز اول وقت مصمم می‌شوم.
۳. دوست من بی‌نمازه و درس هم نمی‌خواند ولی حافظه‌اش خوب است و معدل ۱۹ دارد، من نماز می‌خوانم و درس هم می‌خوانم معدل ۱۵ است، پس معلوم می‌شود نماز فایده‌ای ندارد، پس چرا نماز بخوانم؟
۴. چرا آثار نماز را در زندگی خود نمی‌بینم؟ اخلاقم خوب همیشه؟ مرتکب گناه می‌شوم؟ درسم خوب نشده؟ وضع مالی‌ام خوب نشده؟
۵. مقالاتی خوانده‌ام درباره تاثیر نماز بر سلامتی بدن، آیا این‌ها درست است؟ مثلاً آرامش می‌دهد؛ خوب با یوگا هم می‌توانم به آرامش برسم. چرا نمی‌شه به جای نماز، اعمال یوگا را انجام داد؟
۶. مگر نمازهای مستحبی، برای حاجت گرفتن نیستند؟! پس چرا من هر چه نماز می‌خوانم حاجتم را نمی‌گیرم؟
۷. فلسفه نماز این است که انسان را از فحشا و منکر باز دارد؛ پس کسی که فحشا و منکر را مرتکب نمی‌شود، نیازی به نماز خواندن ندارد؟ ما نیز گناه نمی‌کنیم به همین خاطر هم نماز نمی‌خوانیم.
۸. چه فرقی بین صحت نماز و قبولی نماز وجود دارد؟
۹. از نظر ائمه معصومین علیهم السلام چه چیزهایی سبب پذیرش و قبولی نماز می‌شوند؟
۱۰. کارهایی که موجب می‌شوند تا نمازمان مورد پذیرش درگاه الهی واقع نشود چه چیزهایی هستند؟
۱۱. از کجا می‌توانیم تشخیص دهیم که نمازمان قبول شده؟
۱۲. چرا شراب‌خوار تا چهل روز نماز ندارد؟ اگر نمازش قبول نیست پس چرا خودش را اذیت کند و نماز بخواند؟
۱۳. منظور از نهی و بازدارندگی نماز از گناه در آیه: «إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ» چیست؟ اگر آیه درست است چرا برخی نمازخوان‌ها گناه می‌کنند؟
۱۴. آیا کسی نماز نخواند هیچ عمل خیری از او قبول نمی‌شود؟ چرا قبولی همه اعمال به نماز بستگی دارد؟
۱۵. نماز در زندگی روزمره من چه آثاری دارد؟

۱. هرکار می‌کنم نمی‌توانم در نماز تمرکز پیدا کنم و حواسم پرت می‌شود. لطفاً بگویید چه عواملی موجب عدم حضور قلب در نماز می‌شود به گونه‌ای که نمی‌توانم یک نماز با خضوع و خشوع بخوانم؟ و آیا برای رفع این عوامل راه حلی وجود دارد تا بتوانم نمازی با تمرکز، بدون حواس پرتی و با حضور قلب داشته باشم؟
۲. اگر کسی نماز را بدون حضور قلب بخواند چه می‌شود؟ حضور قلب چه فایده‌ای دارد؟
۳. می‌خواستم بدانم در نماز باید به چه چیزهایی فکر کرد؟
۴. اگر نمازمان را با حواس پرتی و بدون حضور قلب خواندیم آیا برای جبران آن می‌توانیم نماز را تکرار نماییم؟ چه راه‌کاری برای جبران حضور قلب در نماز وجود دارد؟
۵. نماز خواندن در خانه با حضور قلب بهتر است یا در مسجد بدون حضور قلب؟
۶. آیا آیه‌ای در مورد نماز جماعت در قرآن وجود دارد؟ فلسفه و فواید نماز جماعت در چیست؟ آیا این حدیث صحیح است که پیغمبر صلی الله علیه و آله فرمود: بر یهود و نصاری سلام کنید و بر یهود و نصاری امت من سلام نکنید؟ منظور از یهود و نصاری امت پیامبر صلی الله علیه و آله چه کسانی هستند؟
۷. نماز اول وقت چه فایده‌هایی دارد؟ خیلی دوست دارم نماز را اول وقت بخوانم ولی نمی‌دانم چرا حسش را ندارم. کمکم کنید و راهکار بدهید.
۸. دلیل تاکید بر نماز اول وقت چیست؟ آیا بهتر نیست هرگاه وقت داشتیم یا دلتنگ خدا شدیم نماز بخوانیم؟
۹. با وجود فضیلت‌های بسیاری که برای نماز اول وقت گفته شده آیا موارد استثنایی وجود دارد که انسان بواسطه آن بتواند نمازش را به تأخیر بیندازد؟
۱۰. آیا بهتر نیست به جای پرداختن به آداب نماز و سخت کردن آن، اصل نماز را ترویج دهیم تا مخاطب نیز بهتر از آن استقبال کند؟
۱۱. رعایت آداب نماز چه فایده‌ای دارد؟
۱۲. فلسفه اذان گفتن چیست؟ و چرا فرازهای آن تکرار می‌شود؟
۱۳. چگونه می‌توانیم تشخیص دهیم نمازی که می‌خوانیم از روی ریا می‌باشد؟ اگر کسی از نماز تعریف کند دوباره آن را می‌خوانم چون می‌گویم ریا شده؟ برای دوری از ریا در نماز جماعت شرکت نمی‌کنم. از اینکه موقع نماز خواندن کسی بهم نگاه کند خوشم نمی‌آید. در ضمن اگر بخواهند تعریف بکنند نیز بیزارم. حتی بعضی مواقع شده که آن قدر نمازم را به تأخیر می‌اندازم تا قضا می‌شود تا کسی آنجا نباشد.
۱۴. برای این که بتوانیم ریا را از خود دور کرده و خالصانه نماز بخوانیم چه کارهایی را باید انجام بدهیم؟

۱۵. تعقیبات بعد از نماز چیست و چه فوایدی دارد؟ بهترین تعقیبات نماز را بیان کنید؟
۱۶. تعقیبات حضرت زهرا سلام الله علیها چیست؟ چرا به نام ایشان است و چه فوایدی دارد؟
۱۷. دوست دارم نماز شب بخوانم اما هر چه تلاش می‌کنم در دل شب برای نماز شب بیدار شوم، نمی‌توانم. برای بیدار شدن چه کار باید بکنم؟
۱۸. اگر نماز شب بخوانیم چه چیزی نصیبمان می‌شود؟
۱۹. آیا این روایت از امام صادق(ع) است که می‌فرماید: «هر کس نماز شب نخواند از شیعیان ما نیست»؟ اگر این صحت دارد یعنی نماز شب امری است واجب؟ و هر کس آن را طبق این حدیث انجام ندهد شیعه نیست؟

سستی و ترک نماز

- ۱- بعضی‌ها می‌گویند بگذار تا در دوران جوانی به سر می‌بریم از جوانیمان نهایت لذت را ببریم و به اصطلاح عشق دنیایمان را بکنیم، بعد که پیر شدیم توبه می‌کنیم و آن موقع نماز می‌خوانیم. خوب به نظر من هم این بهتر است. جواب شما چیست؟
- ۲- خدا فرموده است که حق الناس رو رعایت کنید من از حق الله می‌گذرم؛ به همین سبب بعضی افراد می‌گویند ما نماز نمی‌خوانیم ولی مسائل دیگر به خصوص حق الناس رو رعایت می‌کنیم و خدا از حق خودش می‌گذره. آیا چنین چیزی درست است؟
- ۳- تکلیف این همه غیر مسلمانانی که نماز نمی‌خوانند چه می‌شود؟ آیا خداوند به خاطر اینکه نماز نمی‌خوانند آنها را عذاب می‌کند و حال آنکه در بین آنها افرادی هستند که به بشریت خدمت کرده‌اند، مثل مخترعین و دانشمندان و پزشکان؛ می‌گویند قبول اعمال نیک انسان در گرو قبولی نماز است، فرد تارک الصلواتی را که کارهای خیر زیادی انجام داده - کافر باشد یا مسلمان - حالا مزد این اعمال چه می‌شود؟ آیا این مساله با عدالت خداوند منافات ندارد؟
- ۴- برخی‌ها که نمازشان را ترک کرده‌اند می‌گویند اگر اول خداوند مشکلات ما را حل کند ما هم بعد از آن نماز می‌خوانیم؟
- ۵- در مورد جاهایی که انسان نسبت به انجام غسل جنابت خجالت می‌کشد و نماز نمی‌خواند، برای خواندن نماز لطفاً راه حلی ارائه نمایید؟ بزرگترین عیب من این است که خجالت می‌کشم غسل جنابت انجام دهم و دیر به دیر حمام می‌روم و به همین خاطر نماز نمی‌خوانم.
- ۶- وقتی به مهمانی می‌رویم یا در خوابگاه هستم خجالت می‌کشم در جمع دیگران بلند شده و نماز بخوانم لذا نمازم را ترک می‌کنم، چه کنم تا خجالت نکشم؟
- ۷- من متأسفانه نمی‌توانم به طور مرتب نماز بخوانم، نمازهایم را عقب می‌اندازم، گاهی فراموش می‌کنم، گاهی هم تنبلی می‌کنم و گاهی نیز نمازم از عمد قضا می‌شود. ناراحت می‌شوم، چی کار باید بکنم؟

۸- من دوستی دارم که نماز نمی‌خواند من چند بار به او توصیه کرد ام که نمازش را بخواند ولی باز هم احتمال زیادی می‌دهم که نمازش را نمی‌خواند در ضمن من این دوستم را خیلی دوست دارم. از طرفی شنیده ام که دوستی با بی‌نماز گناه است، من اصلاً نمی‌خواهم دوستی ام را با او به هم بزنم. آیا واقعا دوستی با بی‌نماز گناه است؟ اگر هست من باید چه کار کنم؟

۹- آیا می‌توان با شخص بی‌نماز ازدواج کرد و جواب مثبت به خواستگاری وی داد؟ آیا همیشه بعد از ازدواج اون رو نماز خون کرد؟ در حدیثی خواندم: یک لقمه نان دادن به تارک الصلاة مانند کشتن هفتاد پیغمبر است و حتی لبخند زدن به نماز نخوان، معصیت است، بنابراین آیا ما باید تارک الصلاة را طرد کنیم؟ چه باید کرد؟

۱۰- چرا قضای نماز را باید بخوانیم؟ نماز قضای زیاد دارم آیا خداوند متعال مرا نمی‌بخشد و به جهنم می‌اندازد؟ چگونه می‌توانم این همه نماز قضای خود را به جا بیاورم.

۱۱- کدام یک از این دو صحیح است؟

الف) بنده سراغ نوافل و مستحبات نمی‌روم و به جای آن، به قضای واجبات گذشته مثل نماز می‌پردازم چون با وجود حق الله و واجباتِ قضا شده، نوافل و مستحبات نیز پذیرفته نمی‌شوند و اثری ندارند.

ب) بنده نوافل و مستحبات را به جا می‌آورم به امید آن که توفیقی جهت قضای واجبات گذشته نیز حاصل شود و موفق به قضای واجبات گردم.

۱۲- سرنوشت کسانی که نسبت به نماز بی‌اهمیت هستند یعنی گاهی نماز می‌خوانند و گاهی ترک می‌کنند و به اصطلاح نماز را سبک می‌شمارند چیست؟

۱۳- جایگاه دختری که آرایش می‌کند ولی نماز می‌خواند و جایگاه دختری که نماز نمی‌خواند و آرایش نیز نمی‌کند، نزد خداوند چگونه است؟ بانماز گناه کار بهتر است یا بی‌نماز بی‌گناه؟

۱۴- هنگامی که به مسافرت می‌رویم اتوبوس‌ها برای نماز نگه نمی‌دارند! در چنین مواقعی وظیفه ما چیست؟

۱۵- چرا نمازهای قضای مرد فوت شده بر پسر بزرگترش واجب است ولی نمازهای قضای مادر بر او واجب نیست؟

نماز پیامبران و معصومین

- ۱- آیا نماز در زمان ادیان پیش از اسلام بوده است؟ و اگر وجود داشته شکل و طرز خواندن آن در ادیان مسیحی و یهودی و سایر ادیان آسمانی چگونه بوده است؟
- ۲- آیا پیامبر صلی الله علیه وآله پیش از بعثت و نزول قرآن نماز می‌خواندند؟ اگر نماز می‌خواندند نماز ایشان چگونه بود؟
- ۳- چرا نماز شب بر پیامبر صلی الله علیه وآله واجب بوده و بر بقیه مسلمانان مستحب است؟
- ۴- چگونه حضرت علی (علیه السلام) تیر در پایشان فرو رفت و در حین نماز آن را از پای مبارکشان بیرون کشیدند، اما به دلیل حضور قلب در نماز متوجه نشد ولی در جای دیگر به هنگام نماز متوجه سائل شد و انگشتر خود را در رکوع به او داد؟
- ۵- می‌گویند مولا علی (علیه السلام) هر شب هزار رکعت نماز می‌خواندند چطور ممکن است؟ مگه آیه صریح قرآن نیست که می‌گه: «انا بشر مثکم یوحی الی ...» پس این کار که از آدم معمولی بر نمی‌آید؟ پس چطور ممکنه این کار را مولا می‌کردند و هم از طرفی آدم معمولی بودند؟
- ۶- کیفیت نماز اهل بیت علیهم السلام چگونه بوده است تا ما نیز از آنها الگو بگیریم؟

در حوزه دعوت و ترغیب به نماز

۱. دوستم نماز نمی‌خواند چگونه او را به نماز تشویق کنم؟
۲. یکی از دوستانم تا چند وقت پیش نماز می‌خواند اما مدتی است دیگر نماز نمی‌خواند؛ آیا از دست من کاری برمی‌آید و چگونه می‌توانم او را به نماز برگردانم؟
۳. من دوست دارم برای نماز صبح بیدار شوم اما نمی‌توانم لطفاً مرا راهنمایی کنید.
۴. چه کنم تا در امر نماز سست نشوم؟
۵. تا کودک بودم بیشتر نماز می‌خواندم اما حالا که وارد دبیرستان شده ام نسبت به نماز بی‌رغبت شده ام، چه کنم؟

متفرقه

- ۱- در برخی کتاب‌ها به نقل از پیامبر(ص) و حضرت علی(ع) نوع خاصی از نمازهای مستحبی را ذکر کرده‌اند و گفته‌اند اینگونه نمازها جبران‌کننده تمامی نمازهای قضای انسان می‌باشد و حتی موجب ادا شدن نماز قضای والدین نیز می‌گردد. آیا چنین چیزی صحت دارد یا خیر؟
- ۲- مگر نه این که با ارزش‌ترین اعمال خدمت به مردم است! پس اگر کسی به دیگران خدمت بکند مثل کسانی که با اختراعات خود به مردم خدمت می‌کنند دیگر چه نیازی به نماز دارد!؟
- ۳- چرا دختران زودتر از پسران به سن تکلیف می‌رسند و باید نماز بخوانند؟
- ۴- غیرت دینی چیست و چه رابطه‌ای با نماز و ترک آن دارد؟